

Capa-járat beszámoló – Perpignan, Visa pour l’Image – Stiller Ákos

Minden évben fotóriporterek és képszerkesztők százai találkoznak szeptemberben a perpignani sajtófotó fesztiválon szeptemberben, egyrészt mert ez a világ legrangosabb sajtófotóval foglalkozó rendezvénye – több ezren üllhetnek be az esti vetítésekre – másrészt, mert Dél-Franciaországban lenni az ősz elején amúgy sem egy rossz dolog. A Magyarországról a Capa Központnak köszönhetően hét forótiporter vehetett részt ezen az egy hetes fotómaratonon.

A kapuk csak tízkor nyílnak a perpignani kongresszusi központban, a Visa Pour l’Image epicentrumában, de akkor az addig felgyülemlt fotósok tömege nekiáll, hogy két emeletet felrohanjon egy állásbörzéhez hasonló kiállítói térbe, ahol a világ legnagyobb fotóügynökségei képviseltetik magukat. Ott egy gyors időpont egyeztetése után, egy ott várakozó képszerkesztő lapozgatja már végig az elé letett iPaden a jó eséllyel hosszú évek alatt elkészített anyagokat – pár perc alatt, hiszen jön a következő. Lehet nagyon hasznos tanácsokat kapni egy anyag folytatásával kapcsolatban, lehet hasznos kapcsolatokat kiépíteni – kérnek emailt, ha elkészült a képriport, ami után érdeklődtek, de nem mindenki bírja a visszajelzéssel járó stresszt – egy barátom meséli, hogy az utána következő raszta lány szinte alig ült le az egyik legjhíresebb képszerkesztőhöz és elsírta magát – a háborús fotóriporterekhez szokott képszerkesztő pedig higgadtan nyugtatta.

Fotó: Stiller Ákos

Az az elképesztő képáradat, ami egy héten keresztül zúdul az ember retinájába már-már felfoghatatlan: minden nap az elmúlt két év legfontosabb sajtófotóit vetítik le este egy IMAX szélességű kivetítőn – előételként, hogy azt követően 10-12 hosszabb képriport következzen főételként. Ebből a káoszból tényleg csak a legjobb anyagoknak van esélyük kiemelkedni. A fesztivál messze legérdekesebb anyaga azoknak a vietnámi fotósok képeiből született, akik a háborút az észak-vietnámi szemszögből fotózták végig – világszínvonalon. Ikonikus képek, amelyeket eddig soha nem ismerhettünk.

Az ismeretlenség homályára nagyon sokan reflektáltak idén Perpignanban, ahol a szinte minden utcáson megtalálhatóak voltak a francia Dysturb házfalakra felstenclezett oriasplakátjai – képek, amiket újságok soha sem publikáltak, fotók a világ azon részéről, amikről kényelmesebb volna tudomást sem venni.

Sokat elmond a művészi és sajtószabadságról, hogy ezekhez a fotókhoz a francia rendőrség hozzá sem nyúlt, azokat sokkal inkább a balhésabb negyedekben lakó srácok gyűjtötték előszeretettel.

Vannak fotók, amikkel soha nem találkozhatunk a nyomtatott lapokban, mert annyire brutálisak, olyan megrázóak, hogy egyetlen lap sem vállalja azt, hogy leközölje azokat. Chris Bangertnek teli volt a fiókja ilyen képekkel. Több konfliktus-zónában járt világszerete, több fontos díjat is megnyert, de rengeteg képét soha nem publikálták, mert kiütötték a mércét, túl véresek voltak. Ebből készített könyvet 'War Porn' azaz Háborús Pornó címmel. Képek, amiket senkinek nem lett volna szabad látnia – képek amikről valójában nem lenne szabad elfeledkeznünk, hogy ezek a népiirtások, háborúk soha ne történhessenek meg újra.

Személyes:

Hatalmas mozaikként él a fejemben a perpignani fesztivál, amelynek rengeteg darabjai az ottani, a világ legrangosabb képszerkesztőivel való beszélgetések, az ott látott kiállítások zanzáiból kavarnak össze. Kérdésekkel mentem ki: merre haladok, mit keresek a fotográfiában, mi az én utam – és újabb kérdések tucatjaival találkoztam. Építő jellegű kérdésekkel. Továbbvivő kérdésekkel. Olyan kreatív közegbe kerültem azáltal, hogy itt minden, de minden a sajtófotóról szól, hogy le tudok ülni újragondolni azt, amiről ez a fajta fotózás számomra szól. Számomra egyetlen mondat adott a legtöbbit, amit Chris Bangert gerilla diavetítéseinek záró mondata, miután azzal bemutatott egy képanyagot: Thank you for loving photography.